

Informácia o prijatých opatreniach ministerstvom školstva SR na zvýšenie efektívnosti čerpania štrukturálnych fondov EÚ v rezorte školstva a vybavovania žiadostí o platbu konečných prijímateľov a príjemcov pomoci

Ministerstvo školstva SR ako sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom (ďalej len „MŠ SR“) v programovom období 2004-2006 má pridelenú alokáciu na implementáciu projektov spolufinancovaných z Európskeho sociálneho fondu (ďalej len „ESF“) vo výške 2 686 083 238,- Sk z toho na

- Sektorový operačný program Ľudské Zdroje (ďalej len „SOP LZ“) z toho
  - zdroje ES sú 2 029 447 402,- Sk a
  - zdroje ŠR sú 656 635 836,- Sk.
- V rámci Jednotného programového dokumentu Bratislava Cieľ 3 (ďalej len „JPD 3“) má MŠ SR schválenú alokáciu vo výške 927 751 775,- Sk (revidovaná alokácia po odpočítaní nevyčerpaného záväzku roku 2004), z toho
  - zdroje ES sú 481 152 358,- Sk a
  - zdroje ŠR sú 446 599 418,- Sk.

Dôvody nízkej úrovne čerpania financií spočívajú najmä v tom, že

- vykonávanie predbežnej finančnej kontroly kladie vysoké odborné nároky na manažérov riadenia výdavkov, ktorí musia poznať komplexne problematiku finančných vzťahov vo verejnom, ako aj v súkromnom sektore (problematika rozpočtových vzťahov, účtovníctva, daní, finančnej kontroly) na jednej strane a na strane druhej rovnaké požiadavky sú kladené aj na konečných prijímateľov. Zdlhavý proces finančného riadenia projektu je preto sčasti zapríčinený náročnosťou posúdenia, či finančný výdavok je oprávnený nielen z hľadiska využitia na danú aktivitu, ale zároveň či boli dodržané všetky právne normy. To si vyžaduje skontrolovať veľké množstvo dokumentácie (účtovná dokumentácia, podporná dokumentácia preukazujúca uskutočnenie aktivít). **Náročnosť finančného riadenia projektu, nedostatočné personálne kapacity** (vo vzťahu počtu uskutočňovaných projektov k počtu manažérov pre riadenie výdavkov pripadala na jedného manažéra administrácia približne 40-50 projektov) a **vysoká fluktuácia zamestnancov** spôsobili, že proces finančného riadenia projektu sa ešte predlžoval, čo malo negatívne dôsledky na uskutočňovanie projektov a s nimi spojené čerpanie finančných prostriedkov z ESF;
- hlavným cieľom bolo pomôcť predovšetkým školám v regiónoch, a nie podporovať celoplošné, pravidelne sa opakujúce programy rezort školstva má **najvyšší počet malých projektov v porovnaní s ostatnými ministerstvami**;
- finančné prostriedky sú určené na rozvoj ľudských zdrojov a na vzdelávanie cieľových skupín (nemajú investičný charakter), pre zabezpečenie čerpania sa **musí zúčtovať veľký počet výdavkov nízkej hodnoty, čo je opakom veľkých investičných projektov**.

Opatrenia na zvýšenie čerpania finančných prostriedkov ESF v rezorte školstva

1. Vzhľadom na vzniknutú situáciu t.j. veľký počet projektov (684) a z toho vyplývajúci veľký počet žiadostí o platbu a z dôvodu časovej náročnosti spracovávaní jednotlivých platieb manažérmi riadenia výdavkov vydal minister školstva Príkaz č. 33/2007-I z 27. júna 2007, ktorým sa mení a dopĺňa organizačná štruktúra Ministerstva školstva Slovenskej republiky, ktorým sa zriadila v riadiacej pôsobnosti ministra sekcia ekonomiky pre štrukturálne fondy EÚ (ďalej len „SE ŠF EÚ“) v organizačnom členení
  - odbor pre oprávnenosť výdavkov štrukturálnych fondov EÚ s počtom **54 štátnozamestnaneckých miest,**
  - odbor pre financovanie štrukturálnych fondov EÚ s počtom **22 štátnozamestnaneckých miest.**
2. Na SE ŠF EÚ v súčasnosti pracujú aj externí zamestnanci, ktorí vykonávajú administratívnu kontrolu žiadostí o platbu, aby manažér pre riadenie výdavkov mohol okamžite pristúpiť k vecnej kontrole s cieľom riešenia problému narastania počtu žiadostí o platbu a tak zastaviť narastajúci počet žiadostí o platbu a urýchliť vyplatenie platieb KP/PP.
3. SE ŠF EÚ vydala aktualizovanú príručku pre konečných prijímateľov a príjemcov pomoci (ďalej len „KP/PP“), ktorá je zameraná na finančné riadenie projektov, tzn. čo majú KP/PP predkladať na SO/RO, a ako majú vyplňať jednotlivé typy žiadostí, metodické pokyny k vykonaniu verejného obstarávania a pod., aby sa odstránili zbytočné chyby v žiadostiach podaných KP/PP, ktoré majú za následok predlžovanie lehôt na vybavenie žiadostí o platbu.
4. V septembri SE ŠF EÚ uskutočnila školenia v Bratislave, Trenčíne, Prešove, Košiciach a Banskej Bystrici s cieľom zvýšiť kvalitu predkladaných žiadostí o platbu zo strany KP/PP, ktorá pozitívnym spôsobom vplýva na urýchlenie procesu spracovania žiadostí o platbu manažérom riadenia výdavkov. Školenia boli zamerané na vyskytujúce sa chyby a nedostatky, ktorých sa KP/PP dopúšťajú pri finančnom riadení projektov z ESF a na možnosti a odporúčania ako týmto chybám predchádzať a zabrániť tak vzniku neoprávnených výdavkov a predlžovaniu lehôt spracovania žiadostí o platbu.
5. SE ŠF EÚ pripravuje na zefektívnenie systému čerpania prostriedkov ŠF organizačné zmeny, a to vytvorením nového odboru, ktorý bude mať v náplni činnosti oblasť metodiky, výkazníctva, kontroly na mieste a školenia ako zamestnancov sekcie, tak aj KP/PP v oblasti finančného riadenia štrukturálnych fondov. Zriadením nového odboru bude zároveň riešený problém kontrol na mieste u KP/PP, ktorý vyplýva z článku 4 Nariadenia Rady ES č.438/2001.